



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cl. Viri Valerii Andreae Desselii In Academia Lovaniensi
Professoris Regii Erotemata Juris Canonici**

Andreas, Valerius

Coloniae, 1697

XIX. De Vsuris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62934)

De Usuris.

TIT. XIX.

Recto ordine deinceps sequitur de Usuris, quippe ex eodem fonte manantibus, ex quo furtum, scilicet ex avaritia. Ipsi quoque usurarii & fures sive raptores *can.* pari velut passu ambulare videntur: *Quid dicitur* nam qui trucidat pauperem fœnore, *can* non minus crudelis est, quam qui *xiv. q. 4.* subtrahit aliquid vel eripit divi.

Usura quid nominis ?

USura, ab Utendo dicta, nihil aliud est quam usus rei. Accipitur quoque pro qualibet accessione & incremento, sive fructu proveniente ex usu rei cuiuslibet, & ex causa quacunque; propriissimè verò lucrum ex usu pecuniæ mutuatæ proveniens Usura appellatur. *Gell. 16. Noct. c. 12.* Quod & *Fanus* dicitur, à fœtu seu fœtura quadam pecuniæ patientis atque incrementis. Græcè Τόκος, id est *partus*, ex eadem ratione.

Quid igitur est Usura ?

Usura est lucrum supra sortem ex mutuo

TUO

arg. can. tuo exactum. Vel est voluntas aliquid
 ul. xvi. *Quid hic intelligetis nomine Lucri?*
 qu. 3.

Quidquid forti accedit causâ lucri,
 sive pecunia, sive alia res naturâ suâ
 pretio æstimabilis, in quâ consistit mu-
 tuum sive illud triticum sit, sive vinum
 sive vlcum, sive aliud quid, quod usu
 conlumitur.

Cur dicitur, vi mutui?

can. Si
 fanera. Quia propriè non nisi in contracto
 veris cū mutui usura committitur, in quo do-
 can. seq. minium rei mutuaræ transit in acci-
 xiv. q. 3. pientem; in aliis contractibus non nisi
 can. 1. & improprie & ratione mutui saltem im-
 seq. xiv. pliciti & obliqui, seu mutui brevi manu
 qu. 3. contracti; veluti in contractu emprio-
 nis, quando res carius venditur ob di-
 latam ad tempus solutionem. Nisi du-
 bitetur, utrum merces plus minuat
 solutionis tempore sint valeturæ,

l. 6 h. t.
 Cavar. 2.
 Var. c. n.
 7.

*Licet creditori accepto pignore pacisci
 fructus pignoris, donec mutuum
 reddatur?*

l. 23. D. Jure quidem civili licet, nec habetur
 depig. usurarium hujusmodi pactum (quod
 aut. & pactum vocant *artio xp'ianos*, id est reci-
 proci,

proci usus, quasi tu debitor utaris meâ *l. Si e a*
 pecuniâ & ergo interea re tuâ) idque *lege C.*
 propter incertum fructuum eventum, *eod.*
 incertumq; pretium. Jure verò Pont.
 improbatu, ut usurarium, fructusq; ex
 pignore perceptos creditor imputare
 debet in sortem, id est quantum fru-
 ctuum percepit, tantum de sorte dimi-
 nuere.

Vid Cam
de Usur.

c. 5.

Quotuplex est usura?

Primò, Dividitur Usura in Menta-
 lem & Realem. *Mentalis* est quando
 mutans, citra ullam conventionem,
 eâ mente dat, ut ultra sortem, sive id
 quod dat, aliquid recipiat, aliàs non
 daturus. *Conventionalis* seu *Realis*, quan-
 do quis pecuniam mutuam credit cum
 pacto, expresso vel tacito, capiendi a-
 liquid lucri ultra sortem.

II. In Compensatoriam, punitoriam &
 Lucratoriam. *Compensatoria* est legitima
 pensatio seu præstatio ejus quod inter-
 est ratione vel lucri cessantis, quod sci-
 licet creditor facere potuisset, si pecu-
 niam suam mutuam non dedisset; vel
 damni emergentis, quia scilicet tantum
 damni inde accepit. et hæc propriè u-
 sura non est, quia non est lucrum, sed
 quanti interest creditoris, *punitoria* pæ-
 nam

nam debitoribus morosis infligit statim die non solventibus, quæ species similiter non involvit in justitiam aliquam. *Lucratoria* merum lucrium continet, solaq; improba & detestabilis est, improbata & damnata lege naturali, divini Evangelicâ & Pontificiâ. Jus autem civile usuras certo tantummodo juxta hominum divinas qualitates permisit.

*l. Eos 26.
§. 1. C.
eod.*

Quid censendum de Montibus pietatis?

Eos esse immunes ab usuræ vitio: quia nihil hic principaliter datur in mutui, neq; ultra indemnitate sortis aut lucri causâ, ut fit in usuris, sed tantum ratione damni emergentis, sive pro sola indemnitate & conversatione Montis, pro stipendio scilicet domini & ministrorum, qui Montis curam habeant, idq; minutum & moderatum, juxta quantitatem pecuniæ numeratæ, accepto à singulis pignore idoneo, Venditoq; deinde post lapsum temporis ob defectum luitionis & solutionis pignore, atq; ex pretio ejus deducta sorte, etq; quod ultra sortem pro detrimentis mensuris Montis debitum esse reperitur reliquum pretii domino pignori restituendum venit. Neq; repugnat rationi, ut pauperes ferant onus aliquod expen-

expensarum, quorum commodo & fa- *Vid. Na-*
voti cedit erectio & conservatio montis *var. de*

Qua dicitur Usura nautica, & an *Usur. n.*
licita? *58. & in*

Man. c.
17. n. 217
Less. lib. 2
c. 10 dub
28.

Usura nautica, seu fœnus nauticum dicitur, quod ratione navigationis aut itineris periculosi per terram præstatur. Nam creditor contra naturam mutui periculum sortis in se recipit, si ve ea sit pecunia mutuata per mare trajicienda, si ve merces ex mutuata pecunia comparata, similiter transvehendæ vel per mare vel per loca insidiosa (aliud nauticum, hoc terrestre fœnus appellatur,) *tot tit D*
ut, si navis & pecunia vel merces *fose*
tuito casu pereant, creditori pereant. *& C. de*
Estque tale fœnus, jure civili approbatum, quia nihil est aliud quam pretium *naut. san*
suscepti pretii periculi.

An & jure Canonico?

Multorum ea opinio est, fœnus hoc nauticum esse improbatum atque illicitum alii id quidem concedunt, ubi *per text.*
viganti velevanti ad nundinas eâ lege & *in c. ult.*
non aliter mutuatur pecunia, quam ut *h. r.*
simul & periculum in se suscipiat, lucri alicuius causa, negant verò si id ipsum fiat liberè, debitorque sponte cum credi-
tore

c. 17. n. *122. Co-* tore conveniat de periculo mutuata
var. 3. pecuniæ in se recipiendo, certa mercede
 constituta.

Var. c. 2.
n. 5.

Quæ est pœna usurariorum ?

Canis.
ad h. t. c.

4. n. 5.

c. 9. c.

19. h. t.

c. 1. c. 7.

h. t.

In primis tenentur usurarii omnes, si-
 ve manifesti sive occulti, & tam menta-
 les quam reales, ad restitutionem usura-
 rum neq; tantum ipse usurarius, sed &
 hæres acceptas à defuncto usuras pro
 parte hæreditaria restituere tenetur.

II. Exercens usuras & monitus non
 desistens, si Clericus sit, suspendendus
 est ab officio & deponendus; laicus ve-
 rò excommunicandus.

c. 3. h. t.

c. c. 1.

cod. in 6.

III. manifesti usurarii neq; ad commu-
 nionem altaris, neq; ad Ecclesiasticam
 sepulturam, neq; ad oblationes vel ad
 confessionem peccatorum faciendam;
 neque etiam ad testamenti factionem
 sunt admittendi, nisi vel de usuris sa-
 tisfecerint, vel de satisfaciendo cautio-
 nem idoneam præstiterint.

De crimine falsi.

TIT. XX.

Nov. 73.
in princ.

Falsum est quod veritatem imitatur &
 Falsitas nihil aliud quam veritatis i-
 mitatio, occultatioque; nam & men-
 dacium & occultatio species est falsi.